

EM2017-65
Michael Rosing
Attaviitsoq
12/10-2017

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at udarbejde en undersøgelse, der skal kortlægge i hvor stort omfang kommunerne benytter sig af at udbetale offentlige ydelser som naturalhjælp, og om dette sker i et omfang som forudsat i lovgivningen. Undersøgelsen skal endvidere fremkomme med anbefalinger til, hvorledes det lovgivningsmæssigt bedst muligt og effektivt sikres, at forældre og andre omsorgsgivere til hjemmeboende børn tager økonomisk ansvar for at hjemmet har mad, tøj og andre fornødenheder til børnene.

(Medlem af Inatsisartut Nivi Olsen, Demokraatit)

Hvis man ser historisk på det så har der alle tider og alle steder været en diskussion om hvem der har ret til hjælp fra det offentligt. I gamle, og ikke så gamle, tekster optræder begrebet ”værdigt trængende”. Tankegangen er at nogle fortjener hjælp og andre gør ikke. Der er nogenlunde enighed om at dårlige forældre der drikker pengene op ikke skal have penge af det offentlige. Men hvad med deres børn. Ja så må vi hellere give dem naturalier, så kan vi hjælpe dem uden at de får mulighed for at træffe de forkerte valg.

Helt grundlæggende bryder jeg mig ikke om at tage folks valgmuligheder fra dem. Og helt grundlæggende tror jeg på at de allerfleste gerne vil give deres børn et bedre liv end de selv har haft. Men når forældre vælger at drikke pengene op må der være et eller andet galt. Spørgsmålet er bare hvad, og hvordan vi kan gøre det bedre.

Denne foreslåede undersøgelse ville svare på en lille bid af det spørgsmål. Men efter min mening den forkerte bid. Man kan koge undersøgelsens formål ned til spørgsmålet om vi nu straffer de rigtige. Jeg vil hellere vide hvordan vi opmuntrer alle til at træffe de rigtige valg. Men det svar ligger ikke nødvendigvis i social lovgivningen, mit gæt er at det ligger i skattelovgivningen. Har vi i virkeligheden skabt et skatte-velfærds system som giver folk så ringe fremtidsudsigter at den eneste logiske reaktion er ved enhver lejlighed at gribe de små glæder der byder sig, også hvis de er at finde på bunden af en flaske?

Det vi har brug for er ikke en finjustering af lovgivningen som den eksisterer i dag. Vi har brug for at tænke nyt. Vi laver for eksempel ikke forsøg med nye tiltag på en organiseret måde. Jeg kunne vældigt godt tænke mig et forsøg med ubetinget basisindkomst. Jeg er overbevist om at det er en måde at løse en lang række af de problemer som skatte velfærds systemet lider under i dag. Men tankegangen om at prøve noget helt nyt i et afgrænset område virker stødende på nogen. Jeg kan ikke rigtigt se hvorfor vi ikke laver flere forsøgsordninger som bliver fulgt nøje så man kan se om de virker eller ej. Det ville give langt bedre resultater end det vi gør i dag hvor vi inde fra Inatsisartut salen forsøger at udtænke løsninger der skal virke i den virkelige verden.

Jeg vil derfor indstille nærværende forslag til forkastelse.